atq; distribuit. Antiquiores
aut indifferenter et acriter p
grie et acutibz psfebus t
drus vtebant. vnde nob
Propria utilitas uisa ē et
communiores hay pote dion
t eas ppns diffinitis disgre
gare et dione quid gnum i
trodudonis breuitas patie
batur diligētissiē expssimus.

Omnis ratio dissendi
quam ypothetici ue
teres logicē appllauerūt
in duas distbuit ptes vnā
inueniendi altam iudicādi ea
qz pars q̄ iudiciū purgat
atq; instruit ab illis dcā est
analetice a nobis pt resolu
toria nūcupari. ea uo q̄ ueni
endi facultatem mīstra āg
ns topice a nob dē locus.
Ac de illa qz parte q̄ iudicā
di magistra ē illa dispu ta
bitur alias. Nunc autē ē con
siliū aperire qui sint loci
q̄ eoz drentie q̄ etiā quibus
acti ff silis. ne aūt id simplr
atq; vniformit uidet esse
faciendū vnū duplex ē tra
danda ptico. vna qr exgre
cis uoluībus erupta ātā
uo ex marcis tulii topicis
sūpta atq; in his illas speci
lacōis ad pfcōm ē astruēd
vt i quibz utq; dio differat
quibz aueniat explicet qz
modo alteram altam uicissi
possit includē. Et nūc quid
nō i singulis tractabimur

B de tota dione aūt differenti
locoz tūmodo exquibz argūta nas
cunt diffōnes exempla d̄nentias
qz colligentes singula uo hic pro
qualitate opis diligencius in
his octo uoluībz expedita sūt
quibz actis i latinam oratōm
topica ūtimus ul hic septem
quibz incā tulii top. luce plene
expōnis instiduimus nulli igi cūc
ta ppis atq; enodatis partibz
expedita hic qz alias priuenbra
patefcā sūt etei spectōne tcbam
it dyaleticos solū locos s; etiā
rethoricos qui duo hii inter se
atq; a dyaleticis differant cura
est exsequendi. vt i oibz undiq; loc
plena asideratōne ppositis eoz
qz intelle drentis aūitatibz qz per
notatis t argumētoz copia ppet
et claro locoz possit ēē diffinitō
ut ḡ cūcta pspicue i oibz astent
paulo altius ordiendum est.

Propositio ē oratō uez ul fāl
sitatis vt siquis dicat celum
esse uolubile h. n. enūciatō t p
loquiū nūcupat. Questio uo ē
in dubitatōm ul ambiguitate qz ad
ducta ppō. vt siquis querat an
sit celum volūle. Conclusio ē argū
ta pbata ppositō ut siquis ab aliis
rebz pbet celum ēē uolūle. Est
hacō quippe siū sincera dicatur
siue ad aliud afferat ppō fit si
dupā enūcne qrit qo. si ipsa ap
bata aclusē ē id igr ē ppō qstio aclusiō
s; differunt modo supdco. Argūtum
ē ratio rei dubie faciens fidem
ā uo id ē argumētū gr argumētō

et multa significans diuidenda. igitur hec sunt ne
malus sillogismo capiamur. Secundum uero
amphibologica oratio, id est ambigua, est
euenit ut aliquotiens utraque modo
possibilia sint que significant. ut id quod troiani
grecos superarent. Sunt uero alia que
impossibilia sunt ut cum dico hominem co-
medere panem significat quidem quod homo
comedat panem. rursus quod panis hominem
sed hoc impossibile est. Sed quotiens ad utrumque con-
uertitur diuidenda et possibilia sunt
quotiens ad ueritatem predicta sola diui-
da sunt impossibilia relinquenda sunt
Quoniam igitur plures species sunt plurima significantium
uocum dicendum est quod alia implicita mul-
tiplicitatis significationem habent pars ipsa equiuo-
ca est. tota uero ipsa oratio secundum equiuocationem multiplex
illa uero que modo dicto signis retinet mul-
tiplicitatem ut superius dictum est ambigua
nuncupatur. Dicuntur autem significationes equiuoce
uel secundum equiuocationem orationis aut
distinctione ut cum dico homo uiuit et non
intelligitur uiuus et pictus. Diuidetur autem
hoc modo aliquid rationale mortale uiuit
quod uerum est aliud rationis motu assimila-
tio uiuit quod falsum est. Dicitur ab iectione qualibet
que non uel generis uel casus aliter accentu
ut cum dico canna romanorum sedeuit
sanguine et flumine demonstrat et
calamum. Sed dicimus articulo quid ut
dicamus hic canna sanguine roma-
norum sedeuit uel genere ut canna romanorum
sanguine plenus fuit uel casu uel
numero illo non tamen singulari et illo plurali
et dealis quid eorum modo. Sunt autem
alia secundum accentum. alia per ortographiam
querentem et quorum abiquisitione et querela
et similibus hec uel secundum ortographiam
dicuntur uel secundum actionem et passionem

quod quorum abiquisitione passiuum est
querentem querela agentis est. Ambigua
uero orationum facienda est diuisio. aut per ad-
iectionem ut cum dicitur audio troianos
uicisse et grecos uicisse. Aut per disiunc-
tionem uel audio uicisse grecos.
Aut per diuisionem ut audio grecos uicisse
troianos uictos esse. Aut per aliquam
transmutationem ut cum dicitur audio grecos
uicisse troianos ita dicamus quod
greci uicerint troianos. Hec autem am-
biguitas quolibet modo earum soluitur.
non tamen ita omnis est. Omnis uocis significa-
tionum genus uigilie. n. omnis species
enumerant ambiguitate uero tante significatio-
nes sufficiunt quante ad eam diuisione
possunt esse utiles que alterius neces-
sario ac diuisionis quid significare dicitur
est sufficientem. est autem et de generis totius
quod diuisione propositum atque expeditum.
Quare de eo secundum se diuisione uel per par-
titione diligentissime pertractauimus
nunc autem et de his diuisionibus dicemus
que per accidens sunt. Harum autem communis
preceptum est quod qui ipsorum diuidit opposita
disgregare ut si solum in accidentia
diuidimus sic dicamus. Corporum
alia sunt alba alia dulcia quod oppositum non
sunt. Sed corporum alia sunt alba alia nigra
alia neutra. eodemque modo et talis
secundum accidens diuidendum est. atque per
maxime perspicuum est ut aliter dicam
aut minus sic fit in genus diuisione
non enim oportet relinqui aliquid accidens. Ex eadem
oppositione quod illi inest et inesse non
possit positio discipline quoque perpetue
prudentia diuisionis diligentissima
ratione perspexit et post diuisionem ab ea
que est per accidens ipsisque in se diuisit